Svar på skriftligt spörsmål SSS 360/2022 rd

Svar på skriftligt spörsmål om smidig spårtrafik

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 360/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Joonas Könttä /cent m.fl.:

> Vad ämnar regeringen göra för att fallet med midsommarens returtrafik ska undersökas ingående
> och
> hur säkerställs att en motsvarande katastrof inte sker på nytt?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt banlagen är Trafikledsverket bannätsförvaltare för det statsägda bannätet och svarar bland annat för underhåll och reparationer av banorna. Verket beställer underhålls- och byggentreprenader för bannätet av privata entreprenörer genom upphandling. Järnvägssystemet är dock en helhet där järnvägsföretagen ansvarar för trafiken och trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab tillhandahåller trafikstyrningstjänster, vid sidan av bannätsförvaltarens uppgifter.

Banarbeten kräver ofta långa trafikavbrott, som om möjligt görs vid lågtrafikerade tidpunkter. En sådan tidpunkt är till exempel midsommar, då flera lågtrafikerade dagar infaller mellan tur- och returtrafiken. Trafikavbrott planeras månader i förväg tillsammans med entreprenörerna, VR och de övriga trafikidkarna samt Fintraffic Ab som sköter trafikstyrningen på järnvägarna.

Under midsommaren 2022 pågick totalt tiotals banarbeten på olika håll i Finland. Av alla banavbrott under midsommaren överskred tre det planerade tidsschemat så att detta orsakade trafikstörningar.

Mest försenades arbetena på stambanan i Miemola (Lempäälä) där en bro förnyades. Trafikavbrottet som behövdes för förnyelsearbetet överskred 21 timmar. Anledningen till förseningen var att en entreprenör misslyckades gravt såväl tekniskt som med informationsförmedlingen. Entreprenörerna ansvarar även för att omedelbart informera Fintraffics bantrafikcentral om eventuella problem, till exempel om ett trafikavbrott drar ut på tiden. Entreprenörens misslyckande med att informera om problemen ledde också till att VR:s kundkommunikation försvårades avsevärt.

En grundlig utredning av alla orsaker som ledde till att banarbetet misslyckades har redan inletts tillsammans med entreprenören. Det pågår även utredningar av problemen bakom alla de övriga försenade banarbetena under midsommar, och alla orsaker till dröjsmålen i de olika entreprenaderna undersöks ingående. Entreprenörerna åläggs också enligt avtal sanktioner för förseningarna.

Att utnyttja mycket lågtrafikerade dagar som infaller vid midsommar och andra helgdagar är ändamålsenligt. Tur- och returtrafiken före och efter helgdagarna bör beaktas bättre än tidigare i riskbedömningarna, så att det finns en tillräcklig marginal i avbrottets längd för hantering av störningar. Av entreprenörerna kommer att krävas en mer detaljerad planering av arbetsskedena, riskanalys och prov på hur entreprenörerna säkerställer informationsförmedlingen och det kritiska tidsschemat under hela entreprenadkedjan. I avtalen kommer även incitaments- och sanktionsmekanismerna vid överskridande av trafikavbrott att kritiskt ses över på nytt.

Helsingfors 15.7. 2022

Kommunikationsminister Timo Harakka